

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-270

29.3.2019

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Avtaletolkning – unntak for veksthus - informasjon – fal. § 2-1.

Sikrede kjøpte i 2012 en eiendom hvor det bl.a. var store sammenbygde drivhus som var brukt i næring. Sikrede skulle bruke denne bygningsmassen til lager/garasje for biler. Han tok kontakt med selskapet. En agent fra selskapet var på stedet, antakelig to ganger. Partene er enige om at sikrede informerte om bruken. Sikrede anfører at i opprinnelig tilbud var bygningen omtalt som veksthus i forsikringsbeviset. Ingen av partene har denne dokumentasjonen. Etter kontakt fra sikrede ble det endret til "Garasje Polycar", som det fremgår av forsikringsbeviset. Vinteren 2017/18 var det betydelig mer snø enn foregående vintre. Bygningsmassen ble rammet av snøtyngde-/takrasskader 16.1.18 og deretter 14.2.18 og 11.3.18. Skadeårsaken er i utgangspunktet dekket, men selskapet avsto å dekke skadene ut fra unntak for skade på veksthus. Saken reiser bl.a. spørsmål om inngått avtale medfører at bygningsmassen skal anses forsikret som lager/garasje slik at unntaket for veksthus ikke kommer til anvendelse. Nemnda kom til at unntaket for skade på veksthus kom til anvendelse.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: inntil kr 5 500 000 (forsikringssum) pluss renter

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning av skader på bygning og spørsmålet om bygningen er omfattet av forsikringsavtalen. Det er også spørsmål om selskapet har brutt informasjonsplikten ved avtaleinngåelsen, jf. fal. § 2-1.

Sikrede inngikk første forsikringsavtale med selskapet med forsikringstid 1.4.12–31.3.13. Den skadede bygningsmassen er i forsikringsbeviset bygning nummer fire i oppregningen og er angitt slik:

BYGNING GARASJE POLYCAR

KASKOFORSIKRING	FØRSTERISIKO	4.1850.000	4.871
-----------------	--------------	------------	-------

De aktuelle vilkårene er angitt som BYG1-8. Disse vilkårene hadde unntak for veksthus under flere av de ansvarsbærende klausulene:

A.1.3 Naturulykke m.m.

Forsikringen gjelder for skade ved

1 naturulykke, se egne naturskadevilkår.

...

3 Vind svakere enn storm

Forsikringen gjelder for skade som inntreffer plutselig ved vind svakere enn storm.

Unntatt er

...

c skade på veksthus, hageanlegg, antenner, skilt, markiser og lignende.

...

4 Snøtyngde og takras

Forsikringen gjelder for skade ved

- snøtyngde og snøpress på bygning.

- ras på eller fra tak.

Unntatt er

a skade på veksthus og beplantning,

b skade ved sopp, råte eller bakterier

...

A.1.6. Andre skader

Forsikringen gjelder også for

1 annen skade enn nevnt i punktene A.1.1 til A.1.5 som inntreffer plutselig.

Unntatt er skade

a ...

i på veksthus.

Forsikringsavtalen som gjaldt på skadetidspunktet var gjeldende fra 29.11.17. Den har omtrent samme oppbygning som ved avtaleinngåelsen i 2012, men har fått en annen layout. I beskrivelsen av dekningsomfanget i forsikringsbeviset er kaskobetegnelsen erstattet med skade på ting "som følge av blant annet brann, tyveri, hæverk, vann og naturulykke". Foruten bolighuset og en hybel er det i forsikringsbeviset oppført tre tilleggsbygninger, hvor skadet bygning er nr. 3. Tilleggsbygning 1 er uten navn men i note oppført med areal på 82 kvm. Den er fullverdiforsikret, og forsikringspremien er på kr 559. Tilleggsbygning 2 er benevnt "Lager hall", med areal på 150 kvm og fullverdiforsikret med premie på kr 764. Bygningen som er skadet er omtalt som "Tilleggsbygning 3" og "Garasje polycar" med forsikringssum kr 5 500 000 og premie på kr 6.659. Ifølge fotnoten er arealet 1 000 kvm.

Alle bygningene er dekket på vilkår BYG2-0, som gjelder bygningsforsikring for "HUS/FRITIDSBOLIG". Forsikringen omfatter ifølge vilkårene pkt. A.2 bl.a.:

A.2 Hva forsikringen omfatter

A.2.1 Bygning(er) som angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringens farefelt fremgår av pkt. A.1, hvor det aktuelle punktet er A.1.3 nr. 3:

3 Snøtyngde og takras

Forsikringen gjelder for skade ved

- snøtyngde og snøpress på bygning.

- ras på eller fra tak.

Unntatt er

a skade på veksthus og beplantning,

b skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak

I vilkårene er det som i tidligere vilkår også unntak for veksthus under skadeårsakene "vind svakere enn storm" (pkt. A.1.3 nr. 2) og under "andre skader" (pkt. A.1.6 bokstav i).

Den aktuelle bygningsmassen ble oppført som veksthus i to omganger i henholdsvis 1984 og 1986. Bygningsmassen er på over 1 000 kvm.

Sikrede overtok eiendommen rundt april 2012 og kontaktet selskapet for forsikring. En representant fra selskapet besiktiget eiendommen. Ifølge sikrede ble det gitt et tilbud/utkast hvor den aktuelle bygningsmassen var omtalt som "Veksthus". Sikrede opplyser at han reagerte på dette, at det ble foretatt ny befaring og betegnelsen ble endret til "Garasje Polycar". I den endelige avtalen gjeldende fra 1.4.12 står det "BYGNING GARASJE POLYCAR", se sitatet ovenfor.

Sikrede har (etter skaden) opplyst til selskapet at varmen i bygningsmassen stod på i første vintersesong som sammenfalt med overtagelsen. Utgiftene til full oppvarming var ca. kr 37 000 per måned i vintermånedene. Senere vintre ble varmeanlegget ikke brukt på denne måten, men slik at det ble skrudd på noe varme ved snø/behov.

Vinteren 2017/2018 var det betydelig mer snø enn foregående vintre. Bygningen ble først skadet som følge av snøtyngde/takras 16.1.18. Sikrede meldte inn skaden samme dag.

Ifølge skaderapport datert 17.1.18 omfattet skaden ca. 75 kvm av mellombygget, herunder tekniske installasjoner og vannbåren varme. Sikrede forsøkte å unngå skader ved bruk av varme, måking m.v. både før og etter dette tidspunktet. Bygningen fikk senere omfattede skader som følge av lignende årsaker: 14.2.18 ble øvre del av bygningsmassen skadet og 11.3.18 ble nedre del skadet. Resultatet av skadene er at bygningen anses som tilnærmet totalskadet.

Selskapet avslo erstatning i flere omganger under henvisning til unntak for veksthus for denne type skade.

Sikrede klaget saken inn til sekretariatet for Finansklagenemnda ved brev datert 31.1.18. Selskapet innga klagesvar datert 20.2.18. Sekretariatet ba om opplysninger i brev datert 4.9.18. Partene har både før og etter dette kommet med flere innlegg, også etter sekretariatets vurdering.

Sikrede krever dekning for skade på bygningen inntil førsterisikosummen på kr 5 500 000.

Bygget må i avtalens forstand regnes som et lagerbygg/garasje, slik at unntaket for veksthus ikke kommer til anvendelse. Dette følger av ordlyden i forsikringsbeviset sammenholdt med vilkårene pkt. A.2.1.

Sikrede gjorde det uansett klart for selskapets representant at han ikke var interessert i å forsikre bygningene som veksthus. Selskapets agent var på to befaringer. Bygningene skulle brukes til lagring av veteranbiler, og sikrede ville ha en forsikring til dette formålet. I første tilbud/utkast var bygningene betegnet som veksthus, men sikrede fikk endret dette til tilbud hvor bygningene var definert som "Garasje Polycar".

Sikrede leste gjennom vilkårene og fant begrensningene knyttet til veksthus som uakseptable og opplyste agenten om dette. Det må derfor legges til grunn at partene ved avtaleinngåelsen hadde en felles forståelse av avtaleinnholdet slik at avtalen må forstås slik at bygningen var forsikret som et garasjeanlegg og ikke et veksthus.

Siden agenten anfører ikke å huske, og selskapet ikke evner å få frem elektronisk kontakt fra 2012, må sikredes fremstilling av avtaleinngåelsen legges til grunn.

Bygningene er omdisponert fra jordbruk, og sikrede fikk de forsikret som garasjeanlegg. Selskapets informasjon har sviktet dersom det mener at det bygningene skal vurderes som veksthus etter

forsikringsavtalen, jf. fal. § 2-1. Selskapet må som den profesjonelle part ha ansvaret for eventuelle uklarheter.

Selskapet avviser ansvar og anfører at unntaket for veksthus kommer til anvendelse.

Bygningene er bygget som drivhus og hadde fortsatt samme konstruksjon på skadetidspunktet. Endringen av bruken gjør ikke at bygningen kan regnes som noe annet. Benevnelsen i forsikringsbeviset er uten relevans. Denne velges gjerne ut fra bruk eller dagligtale for å kunne skille det fra andre bygninger på eiendommen. Sikrede var selv på det rene med at bygningen var et veksthus, jf. bl.a. hans uttalelse 20.12.13 i anledning krav om erstatning for et annet lite veksthus på tomten.

Unntaket for snøtyngde er begrunnet i at et veksthus ikke har samme krav til konstruksjonen for å bære snø som eksempelvis et lagerbygg. Et slikt bygg holdes ofte snøfritt ved hjelp av påslått varme.

Selskapet avviser at partene hadde en felles forståelse om at forsikringen gjaldt garasje og ikke veksthus. Det er ikke sannsynliggjort at agenten ønsket å gi sikrede en utvidet dekning for snøtyngdeskader. Agenten kan ikke huske om dekning for snøtyngdeskade ble diskutert i møte med sikrede. Det er naturlig siden samtalene fant sted i 2012. Det lange tidsrommet som har gått siden tegningen representerer en betydelig usikkerhetsfaktor i saken. Denne usikkerheten må gå utover sikrede.

Selskapet har ikke brutt informasjonsplikten ved tegning. Vilårsbegrensningen for snøtyngdeskade på veksthus er standard unntak i markedet. Unntaket er svært vanlig i denne typer forsikringer, hvilket tilsier at informasjonsplikten ikke er brutt, jf. FSN-4705.

Den tidligere næringsforsikringen hadde samme unntak for snøtyngde.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skader på bygning.

Det følger av sikredes forsikring at den omfatter bygninger "som angitt i forsikringsbeviset", jf. vilkårene pkt. A.2.1. Nemnda forstår den fremlagte dokumentasjonen slik at den skadede bygningen er individualisert som bygning 3 "Garasje Polycar", og at partene er enige om at dette refererer til den aktuelle bygningen.

Videre følger det av pkt. A.1 at forsikringen ikke omfatter skade ved snøtyngde og snøpress på veksthus.

Spørsmålet er i så fall om den skadede bygningsmassen skal regnes som "veksthus" i vilkårets forstand. Ifølge den fremlagte dokumentasjonen ble bygningsmassen oppført som veksthus. Den er konstruert som et veksthus og fremstår som veksthus. Sikrede anfører at han bruker bygningen som garasje, men bruken av bygningen kan ikke være avgjørende for bygningens karakter hvis bygningen ikke er konstruert for slik bruk. Det avgjørende for en bygningsforsikring vil være risikoen for skader, og dette avhenger bl.a. av konstruksjonen. Unntaket for snøskader for veksthus har derfor sammenheng med at veksthus har en svakere konstruksjon enn ordinære bygg. Dette endres ikke ved bruken av bygningen som garasje.

Sikrede anfører at partene hadde en felles forståelse av at bygningen ble forsikret som garasje, og viser til at han reagerte på at bygningsmassen opprinnelig var oppført i forsikringsbeviset som veksthus og at omtalen ved ny befaring ble endret til "Garasje Polycar". Dette bestrides imidlertid av agenten, og nemnda kan derfor ikke se at en slik felles forståelse av forsikringen er dokumentert.

Sikrede anfører at selskapet har brutt informasjonsplikten ved tegning, jf. fal. § 2-1. Forsikringen ble tegnet i 2012, og det er vanskelig å ta stilling til tegningssituasjonen etter så mange år. Hvis agenten var klar over at veksthuset ble brukt som garasje for veteranbiler, kan det argumenteres for at hun burde informert om begrensningen fordi risikoen for skade ved sammenrasing av bygningen var større enn ved bruk som veksthus. Nemnda kan imidlertid ikke se at det er grunnlag for noe erstatningskrav fordi det ikke er dokumentert noe økonomisk tap. Selskapet har forklart at det aktuelle unntaket er standard unntak i markedet, og sikrede har ikke fremlagt dokumentasjon på at han kunne få en bedre forsikring hos dette eller et annet selskap. Ut fra dette ville han ikke fått dekning for bygningen som garasje selv om han hadde ønsket slik forsikring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant), Helene Folmo Hafnor (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).